

УДК 330.34:004

О.О. Опанасюк

Інститут міжнародних відносин КНУ імені Тараса Шевченка, Київ

ПРАКТИКА РЕАЛІЗАЦІЇ СИСТЕМИ ЕЛЕКТРОННОЇ КОМЕРЦІЇ В ФІНАНСОВИХ СТРУКТУРАХ ЄВРОПИ

Основним поштовхом до освоєння банками та комерцією сфери телекомунікацій і комп'ютерних мереж стала глобальна (всесвітня) інформаційна структуризація [1].

Класичні стандартні банківські послуги із прийому грошей, проведенню платежів і поточному короткостроковому кредитуванню усе більше передаються банкоматам і повністю автоматизованим філіям, що працюють цілодобово. У результаті збільшується обсяг операцій, проведених через електронні інформаційні банківські системи, і скорочуються витрати на персонал філій, зайнятий обслуговуванням і консультуванням клієнтів [2].

Основні напрямки введення електронних систем у банківську практику Західної Європи пов'язані в першу чергу з такими специфічними послугами, як безготівкові розрахунки з використанням пластикових карток, взаємодії "Клієнт-Банк", міжбанківські розрахунки по території Європи й міжнародні клієнтські взаємодії через телекомунікаційні системи. Розвиток електронних систем і банківських операцій припускає використання різних систем банківських комунікацій: електронна пошта, спеціалізовані мережі (телеграфна й телефонна мережа, факсимільна й т.п.), всесвітня банківська система SWIFT, електронні системи міжбанківських розрахунків і електронні платежі.

У Європі більше 75% банків уже ввели в систему інтернет-банкінг. Варто відмітити, що, відповідно досліджень Forrester Research, проведеному в 2007 році провідні позиції на європейському роздрібному ринку онлайн-банківських послуг, як і в традиційному секторі, займають швейцарські банки UBS (Union Bank of Switzerland) і Credit Suisse. Найбільше активно користуються банківським Інтернетом у Фінляндії (90% банків).

Сьогодні європейські банки лідирують за показниками витрат на інформаційні технології (ІТ) серед інших вертикальних ринків, а до 2008 року планують їх ще й збільшити.

За оцінками Gartner, витрати на ІТ у фінансовому секторі в період 2003 – 2008 роки росли найбільше динамічно на тлі інших вертикальних ринків. Показник склав близько 16% проти, наприклад, 3% у телекомі або 4% у роздрібній торгівлі. При цьому саме співвідношення ІТ-бюджетів у галузевому розрізі буде зберігатися приблизно однаковим протягом усього періоду. Так, європейські банки займали й будуть займати перше місце за розмірами ІТ-бюджету в регіоні. На другому місці йдуть телекомунікації, потім дискретне й процесне виробництво [3].

Ключовими напрямками інвестицій західноєвропейських банків, за дослідженнями Financial

Insights [4], є: розвиток мереж філій; автоматизація мереж банкоматів; call-центри; впровадження IP-Технологій

Очевидно, що крім загальних стратегій, для європейських банків існують локальні IT-завдання, залежно від рівня їхньої інформатизації й у цілому зрілості. Наприклад, у Великобританії банки швидко перейшли до кредитних і дебетових карт на чіпах і пін-кодах, щоб забезпечити більший захист від шахрайств. У той же час, в Іспанії ця проблема не постає настільки гостро, відповідно в додатковий захист карт там інвестують менше.

У Скандинавії ж у даний момент, у порівнянні з іншим європейськими країнами, найбільш розвинені електронні платежі й поширений цифровий підпис, тому банки Швеції, Норвегії й Фінляндії не ставлять більше пріоритетом розвиток онлайн-каналу послуг[5].

Список літератури

1. *Опыт и перспективы использования сети Интернет в коммерческих целях.* – [Электронный ресурс]. – Режим доступа к док.: <http://int-commerce.pp.ru/>.
2. *Новостной сервер: Рынок электронной торговли.* – [Электронный ресурс]. – Режим доступа к док.: <http://www.e-commerce.com.ua/5877>.
3. *CNews Analytics. Европейские банки наращивают ИТ-мускулы.* – [Электронный ресурс]. – Режим доступа к док.: http://www.cnews.ru/reviews/free/it_bank/articles/infoEuro.sh
4. *Аналитичний сайт. Analyst Spotlight.* – [Електронний ресурс]. – Режим доступу к док.: <http://www.financial-insights.com/FI/home.jsp>.
5. *World-Infostructure: World-Infostructure.* – [Электронный ресурс]. – Режим доступа к док.: <http://world-information.org/wio/infostructure>.
6. *Аналитичний сайт.* – [Електронний ресурс]. – Режим доступу к док.: <http://intkonf.org/melnik-ov-elektronna-komertsiya-yak-skladova-chastina-elektronnogo-biznesu>.